

Trib. Suprem
Col. Militar

Dos. 215/954 Vol. ~~40~~

40005

Vol 43

DOSAR

Ancheta

Polizmas Irone

P 000148, Vol. 43

Data

Urmează Vol. Nr. ~~44~~

P148/43

40

7 X

DOSAR Nr. _____

SOLYMOŠ IVAN

Material Probatoriu.

Vol. -V-

NOTA EXPLICATIVA

=====

Articole cu caracter soviet naționalist
scrise de acuzatul SOLYMOS IVAN în ziarul
"Szilagysag".

19.IV.1935

Imn de Sărbătoare

Suntem Unguri minoritari, Unguri din Ardeal, Ramura mică ruptă a națiunii noastre, în mod izolat, legații de alții mergem cu geru înainte pe drumul plin de multe spini ale minorității. Am fost aici fără prieteni și așa se vede că nu aveam nici binevoitori, Nu-i nimeni, care să se uite la noi, care să-și atarne mâna spre noi, care să se rifice din singurătate.-

Dar să nu ne plângem. Nu e caracteristică a noastră fiindcă noi deja ne-am obișnuit cu suferința, trebuie să ne obișnuim în soarta noastră mereu tristă, în toate perioadele istoriei am primit numai suferință, ne-am chinuit și am trăit în mizerie. Dacă a și apărut câteodată puțină rază a soarelui de primăvară prin norile dese ale lacrimilor, nu am ajuns niciodată în vară veselă, caldă. În cele mai multe cazuri am trăit în timp noros de toamnă, dar de multe ori a atins corpul nostru și vântul rece de iarnă.

Sub orice regim am fost numai asupriți, Câteodată a apărut puțină speranță slabă a fericirii, dar și aceasta a fost bună numai pentru aceea ca să nefacă durerea și mai amară, aproape insuportabilă.- După multe probe și suferință trăim și astăzi Bătuții reduși la număr, dar trăim. De ce? Fiindcă eram uniți. Sentimentul sigur al originii comune, al fraternității ne-a salvat, aceasta a salvat existența noastră, Acestuia putem mulțumi că nu a dispărut Magiarimea din Ardeal în potopul vecurilor, care nimicea pe cei slabi. Acesta ne-a făcut tari în toate timpurile. Acum e nevoie iarăși de această idee a unirii, mai mare neese ca oricând. E periclitată existența noastră și numai lupta comună poate să ne salveze de pierire.-

Numai atunci putem să existăm mai departe, dacă simțim pe deplin legătura sufletească, care ne unește pe toți și care s'a cristălizat în timpul suferințelor de veacuri. Numai atunci putem trăi mai departe dacă înțelegem că sunt legați unii de alții, dacă se naște între noi o coezie sufletească puternică care unește, tpește într'un singur corp moleculele mici, sărace Maghiare.-

Să gonim deci și gândul supărării și al urei din inima

noastră și să sădăm în locul lor iubirea cea mai curată frățască între noi. Să ne căutăm greșelile tovarășului nostru Maghiar să nu dorim, bunurile sale, chiar dacă soarta l-a sjudat. Să nu luptăm pe ascuns unii întotro altora. Să nu rupem în bucăți și să nu lăsăm să se rupă în bucăți Maghiarimea din Ardeal, care și așa e slabă. Să luptăm cu puteri unite, cu gânduri unite pentru scopurile noastre și le putem astfel îndeplini mai ușor.-

La această sărbătoare sfântă, când întreaga lume creștină sărbătorește plină de bucurie învierea Slavatorului nostru, în această atmosferă sărbătorească, care cucerește fiecare inimă creștină, să ne concentrăm, să încercăm ca să simțim, ca să înțelegem misiunea noastră serioasă, plină de răspundere. Suntem acum la un punct, unde aveam de ales între două drumuri

De noi depinde totul, în mâna noastră este viața și moartea. Putem alege moartea noțiunii noastre, îndepărtându-ne de faratele nostru Maghiar, așteptând dela alții ajutor. Această despărțire ar însemna nimicirea noastră, ne-ar mătura de pe suprafața pământului și perioada ce urmează, ar afla numai din paginile învechite ale istoriei că a trăit aici cândva o noțiune deșteaptă, plină de viață, care ar fi foarte nimerită de mult, care ar fi putut să trăiască veacuri întregi, dar membrii ei proprii au trdat-o, au devenit ucigașii ei.-

Este și un alt drum și acesta deschide porțile vieții eterne în fața noastră noi trebuie să alegem acest drum. Acesta este datăria noastră sfântă, aceasta este misiunea noastră. Noi generația de azi, trebuie să fim salvatorii noțiunii noastre, care a suferit atât de mult, Trebuie să înviem din moartea noastră stupidă și trebuie să înviem și pe confrății noștri de soartă Maghiari, Trebuessă ne unim sub semnul înviator al iubirii, fiindcă acesta este singurul mod ca să ne asigurăm existența.-

Intrega maghiarime din Ardeal trebuie să se unească într'o singură gândire și într'un singur fapt. Trebuie să împărțim toate bucuriile și durerile noastre cu frații noștri Maghiari. Așa e mai mare bucuria, e mai ușor de suportat durerea

Trebuie să ajutăm, să apărăm unii pe alții din toată puterea noastră. Degeaba așteptăm ajutor dela alții. Iar dacă luptăm unii încotro altora, slăbim pe noi înși-ne. Să formăm deci o familie mare, în care fiecare este tata și fiu, mama și fata, gândeștete și achiziționează la fel. Si lunăd cuvintele lui

pe gură să strige spre toți aceia, care vom să ne atace

Să nu te atingi de Unguri! Si dacă totuși cineva avea

să ne atace, să-l în piedicăm, până când aveam putere. Astfel renăcuți înviați întocmiți în trup și suflet, ajunge puterea în mâna noastră. Atunci vom lupta conștienți și cu succes pentru minoritatea Maghiară. Atunci activitatea noastră nu se va restrânge la vaete fără speranțe, ci se va manifesta într'o luptă, care o duce greu, dar în mod cinstit și legal pentru un scop nobil. Atunci apoi o să observe lumea că vrem să trăim, că putem munci și lupta, și nu ne restrângem la aceia ca să nu aplecăm capul așteptând donație ca cerșetori. Si atunci osă ni se recunoască și drepturile.-

Si nici nu poate să fie nouă greu ca să realizăm acest lucru. In noi toți doar curge sânge Maghiar, toți suntem copiii acelorlași strămoși. Suntem grengile rupte, bătute ale acelulași trup, suntem pârâurile mici, sau în curs de însecare ale aceluiăș fluviu. Suntem frații și soarta noastră de acum trebuie să ne călească și mai mult. Grengile mixi trebuie să se desvolte în arbori puternici, pârâurile trebuie să sen unească într'un fluviu adânc și cu multă apă. E intereseul nostru totul e vorba de viața noastră, Putem împiedica astfel ca să mai primească lovituri față Maghiară sănătoasă îmbătrânită în cinste plină cu lacrimi. Si vom și împiedica fiindcă există în noi puterea, voință, curaj și capacitate. Suntem Maghiari și trebuie să rămâneam Maghiari în toate timpurile.-

Privind această sărbătoare drept piatră de hotare să începem deci cu hotărârea afântă munca grea și pe acest popas muntos, dar drept să deschidem porțile învierii și ale vieții eterne. Maghiarimea noastră dragi din Ardeal.-

ss. Homo Hungarus,

Acest articol a fost redactat de mine în limba Maghiară și publicat în ziarul " Szilagysag" la 19 Aprilie 1935 semnătura "Homo Hungarus" este pseudoimul meu. Traducerea a fost făcută de mine și corespunde în totul cu originalul.-

București la 20 Martie 1953

ss. Solymos Ivan,

19. IV. 1935.

5

Imn de sărbătoare.

Suntem Unguri minoritari, Unguri din Atdeal. Ramură mică, ruptă a națiunii noastre. În mod izolat, legați de alții mergem cu greu înainte pe drumul plin de multe spini al minorității.

Am fost aici fără prieteni și așa se vede că nu avem nici binevoitori. Nu-i nimeni, care să se uite la noi, care să-și atârne mâna spre noi, ca să ne ridice din singurătate.

Dar să ne ne plângem. Nu e caracteristica noastră. Nu e caracteristica noastră fiindcă noi deja ne-am obișnuit cu suferința, trebuia să ne obișnuim în soarta noastră mereu tristă. În toate perioadele istoriei am primit numai suferință, ne-am chinat și am trăit în miserie. Dacă și ni apărut câteodată puțină răcă a soarelui de primăvară prin norii dese ale lacrimilor, nu am ajuns niciodată în vară veselă, caldă. În cele mai multe cazuri am trăit în timp noros de toamnă, dar de multe ori a atins corpul nostru și vântul rece de iarnă. Sub orice regim am fost numai asupriți. Câteodată a apărut puțin speranța slabă a fericirii, dar și aceasta a fost bună numai pentru aceea ca să ne facă durerea și mai amară, aproape insuportabilă.

După multe probe și suferințe trăim și astăzi. Bătuți, reduși în număr, dar trăim. De ce? Făcând eram uniți. Sentimentul riguros al originii comune, al fraternității ne-a salvat, acesta a salvat existența noastră. Acestuia putem multumii că nu a dispărut baghiarimea din Atdeal în potopul veacurilor, care nimicea pe cei slabi. Acesta ne-a făcut tari în toate timpurile.

Acuma e nevoie iarăși de această idee a unirii, mai mare nevoie, ca oricând. E periclitată existența noastră și numai lupta comună poate să ne salveze de pierire. Numai atunci putem să existăm mai departe, dacă simțim pe deplin legătura sufletească, care ne unește pe toți și care s'a cristalizat în timpul suferințelor de veacuri. Numai atunci putem trăi mai departe, dacă în-

telegem că suntem legați unii de alții, dacă se
naste între noi o coeziune sufletească puternică
care unește, ține într-un singur corp mole-
culele mici, sărace baghiare.

Să gonim deci și gândul supărășii și al
unei din inimă noastră și să sădim în locul
lor iubirea cea mai curată frățască între noi.
Să nu cântăm greșelile tovarășului nostru baghiar,
să nu dorim bunurile sale, chiar dacă soarta
l-a ajutat. Să nu luptăm pe ascuns unii în contra
altora. Să nu rupem în bucăți și să nu lăsăm
să se rupe în bucăți baghiarimea din Ardeal, ca-
re și așa e slabă. Să luptăm cu puteri unite,
cu gânduri unite pentru scopurile noastre și le
putem astfel îndeplini mai ușor.

La această sărbătoare sfântă, când în-
treaga lume creștină sărbătorește plină de bu-
curie învierea Salvatorului nostru, în această
atmosferă sărbătorească, care cucerește fiecare
inimă creștină, să ne concentrăm, să încercăm
ca să simțim, ca să înțelegem misiunea no-
astră serioasă, plină de răspundere. Suntem a-
cum la un punct, unde avem de ales între
doi drumuri. De noi depinde totul: în mâna
noastră este viața și moartea. Putem alege noas-
tra națiunii noastre, îndepărtându-ne de frații
noștri baghiari, astentând dela altii ajutor. A-
ceastă despărțire ar însemna nimicirea noastră,
ne-ar mătura de pe suprafața pământului și
perioada ce urmează ar afla numai din va-
ginile învechite ale istoriei că a trăit aici
cândva o națiune deșteaptă, plină de viață,
care ar fi fost menită la multe, care ar fi
putut să trăiască veacuri întregi, dar membrii
ei proprii au trădat-o, au devenit uligășii ei.

Este și un alt drum și acesta deschide
porțile vieții eterne în fața noastră. Noi trebuie
să alegem acest drum. Aceasta este datoria
noastră sfântă, aceasta este misiunea noastră.

Noi, generația de azi, trebuie să fim sal-
vatorii națiunii noastre, care a suferit atât
de mult. Trebuie să înviem din moartea noastră
stupidă și trebuie să înviem și ne confruntăm no-
ștri de soartă baghiari. Trebuie să ne unim
sub semnul invictor al iubirii, fiindcă acesta e-

ste singurul mod ca să ne asigurăm existența,
Întreaga baghiarime din Ardeal trebuie să se it-
nească într-o singură gândire și într-un sin-
gur fapt. Trebuie să împărțim toate bucuriile
și durerile noastre cu frații noștri baghiari.
Așa e mai mare bucuria, e mai ușor de supor-
tata durerea. Trebuie să ajutăm, să apărăm
unui pe altii - din toată puterea noastră. Degrabă
așteptăm ajutor dela altii dar dacă luptăm
unui încontra altora, stălim pe noi înși-ne. Să
formăm deci o familie mare, în care fiecare
este tată și fiu, mamă și fată, -gândește și ac-
ționează la fel. Și luând cuvintele lui Tringhi
pe gură să strigăm spre toți acia, care vor
să ne atace: „Să nu te atingi de Unguri!” Și dacă
totuși cineva vrea să ne atace, să-l împiedi-
căm, până când avem putere. Astfel renăscuți,
inviați, întorși în trup și suflet, ajungem
puteri în mâna noastră. Atunci vom lupta
conștient și cu succes pentru minoritatea ha-
ghiară. Atunci activitatea noastră nu se va
restrânge la varte fără speranțe, ci se va ma-
nifesta într-o luptă, care o ducem greu, dar
în mod cinstit și legal pentru un scop nobil.
Atunci apoi o să observe lumea că vrem să
trăim, că putem munci și lupta, și nu ne re-
strângem la aceea ca să ne aplicăm canal
așteptând donație ca cerșetori. Și atunci apoi
o să ni se recunoască și drepturile.

Și nici nu poate să fie nouă greu ca să
realizăm acest lucru. În noi totuși doar curge
sânge baghiar, totuși suntem copiii acelor
strămoși. Suntem crengile rupte, bătute ale a-
celuias trup, suntem pârâurile mici, sau în
curs de insecare ale aceluiaș fluviu.

Suntem frați și soarta noastră de acum
trebuie să ne călească și mai mult.

Crengile mici trebuie să se desvolte în
arbori puternici, pârâurile trebuie să se u-
nească într-un fluviu adânc și cu multă
apă. E interesul nostru totul, e vorba de via-
ta noastră. Putem împiedica astfel ca să
mai primăască lovituri fata baghiară sănătoasă,
îmbătrânită în cinste, plină cu lacrimi. Și
vom și împiedica fiindcă există în noi putere,

vointă, curaj și capacitate. Suntem haghiani și
trebuie să rămânem haghiani în toate timpurile.

Privind această sărbătoare drept piatră
de hotăr, să începem deci -cu hotărâre sfântă-
munca grea și pe acest popas muntos, dar
drept să deschidem porțile învieții și ale
vieții eterne haghianimei noastre dragi din
Ardeal.

"Homo Hungarus."

Acest articol a fost redactat de mine
în limba haghiană și publicat în ziarul
"Szilágyiság" la 19 Aprilie 1935, semnătura "Ho-
mo Hungarus" este pseudonimul meu. Traducerea
a fost făcută de mine și corespunde în totul
cu originalul.

București, la 20 Martie 1953.

M. J. J. J. J.

Diverse.

S U S P I N E

"Am pierdut totul în afară de cinste" spunea Francisc I regele francez cândva, după un război terminat cu ghinion. Am pierdut totul, am putea să spunem și noi acum, în anii cei mai triști a epocii noastre nenorocite.-

Am pierdut rudele noastre, prietenii noștri, în acea baie de sânge, care nu demul a trecut pe pământul scaldat în sânge și în lacrimă a Europei bătrâne, Am primit în loc o generație slabă, nervoasă și somnoroasă.-

Am pierdut bucuria, acest cuvânt e șters din dicționarul nostru. A fost schimat cu durerea cea mai adâncă, cu amărăciunea cea mai urâtă.-

Dar am pierdut și lacrimile, care ar ușura durerea noastră. Deja nu puteam să plângerăm, tolerăm cu fața nesimțită palidă, palmilor sorții.-

Am pierdut conștiința Maghiară și ne rătăcim spre un loc, sau altul într'un întuneric complet, fără ca să vină în ajutorul nostru o mică rază de lumină măcar ca să fie conducătorul nostru. Am pierdut sentimentele noastre mai adânci și ne grăbim călcând unii pe alții omorând unii pe alții spre bani, spre putere, spre bunătate.- Am pierdut pe toții bine voitorii noștri. Nu răspunde nimeni la plângerile, rugăciunile noastre, Nu putem decât să trimitem spre cer suspine cu mâini ridicate spre Dumnezeu cu inimă amară, care ne ușurează sufletul. Dar așa se vede, nici aici nu găsim ascultare. A, pierdut pâinea de toate zilele. Nu mai putem fiecare a treia sau a patra zi ne rămâne de pe masă bine aranjată o bucată de scoarță de pâine aruncată jos.-

Am pierdut hainele noastre calzi, Umblăm în sdrențe și ne cuprinde corpul slăbit ploaia furtunoasă, vântul rece, Ne ascundem cuprinși de frig în cămăruța noastră de sub pământ.-

Am pierdut frumusețile vieții, căldura binevoitoare a soarelui, bucuria muncii, tot, tot, ce am avut.-

10
Numai o singură cameră ne-a rămas doar, cinstea. O stemă națională, moștenirea dela strămoșii noștri. Pentru asta trebuie să trăim și să muncim. Asta e al nostru, asta nu poate să-l ia nimeni numai noi putem să-l pierdem în momentele lașe ale slăbiciunii.

Dar să nu face cumva acest lucru, fiindcă e vorba de o altfel de comoară, care valorează mai mult ca orice bogăție pompă, orice putere. Asta ne dă conștiința, ne dă puterea pentru durerile de mai departe. Se poate că vom fi martirii dacă rămânem credincioși de ea, dar atunci măcar nu va fi deprecierea soarta noastră, ci recunoștința, recunoașterea curajului. Si pentru aceasta putem să murim bucuroși.-

Acum încă o avem, e în mâna noastră această comoară. Să nu o lăsăm de acolo, fiindcă dacă o pierdem și aceasta, nu ne mai rămâne în lumea noastră, Dar dacă rămânem pe lângă aceasta, atunci probabil cândva în locul podului suspinelor, vom trece prin podul bucuriei, fericirii cu suflete întărite.-

Homo Hungarus.-

Acest articol a fost redactat de mine în limba Maghiară și publicat în ziarul " Szilagyag" la 26 Aprilie 1935, semnătura " Homo Hungarus" este pseudonimul meu. Traducerea a fost făcută de mine și corespunde în totul cu originalul.-

București, la 21 Martie 1953

ss. Solymos Ivan.-

Diverse.

11

Suspine.

"Am pierdut totul în afară de cinste" spunea Francisc I. regele francez cândva, după un războiu, terminat cu ghinion. Am pierdut totul - am putea să spunem și noi - acum, în anii cei mai triști a epocii noastre nenorocite.

Am pierdut războiul nostru, prietenii noștri, în acea bară de sânge, care nu de mult a trecut pe pământul scaldat în sânge și în lacrimă a Europei bătrâne. Am primit în loc o generație slabă, nervoasă și somnoroasă.

Am pierdut luxuria, acest cuvânt e sters din dicționarul nostru. A fost schimbat cu durerea cea mai adâncă, cu amărăciunea cea mai urâtă.

Dar am pierdut și lacrimile, care au ușurat durerea noastră. Deja nu putem să plângem, tolerăm cu față nesimțită, palidă, palmile tortii.

Am pierdut conștiința baghiară și ne rătăcim spre un loc, sau altul într-un întineresc complet, fără ca să vină în ajutorul nostru o mică rază de lumină măcar, ca să fie conducătorul nostru.

Am pierdut sentimentele noastre mai adânci și ne grăbim călcând unii pe alții omorând unii pe alții spre bani, spre nutre, spre bunăstare.

Am pierdut pe toți binevoitorii noștri. Nu răspunde nimănui la plângerile, rugăciunile noastre. Nu putem, decât să trimitem spre cer suspirii cu mâini ridicate spre Dumnezeu, cu inimă amară, - care ne revărsă sufletul. Dar așa se vede, nici aici nu găsim ascultare.

Am pierdut pâinea de toate zilele. Nu mai putem fiicare a treia sau a patra zi să rămâne de ne masa bine aranjată o bucată de secantă de pâine aruncată jos.

Am pierdut hainele noastre calde, umblăm în zdrențe și ne cuprinde corpul slăbit ploaia furtunoasă, vântul rece, se acumulează cuprinsi de frig în cămăruța noastră de sub pământ.

Am pierdut frumoșetea vieții, căldura binevoitoare a soarelui, bucuria muncii, tot, tot, ce am avut.

Nu mai e singură comoară ne-a rămas doar: cinstea, O stea națională, noștinire dela strămoșii noștri. Pentru asta tre să trăim și să murim.

Asta e al nostru, asta nu poate să-l ia nimenei, numai noi putem să-l pierdem în momentele lase ale slăbiciunii. Dar să nu facem cumva acest lucru, fiindcă e vorba de o astfel de comoară, care valorează mai mult ca orice bogăție, pompă, orice putere. Asta ne dă conștiință, ne dă putere pentru durerile de mai departe. Se poate că vom fi martiri, ^{dacă} rămânem credincioși de ea, dar atunci măcar nu va fi deprecierea noastră, ci recunoștința, recunoșterea curajului. Și pentru aceasta nu-tem să murim bucurând.

Acuma încă o avem, e în mâna noastră această comoară. Să nu o lăsăm de acolo, fiindcă dacă o pierdem și aceasta, nu ne mai rămâne nimic în lumea noastră. Dar dacă rămânem ope lângă aceasta, atunci probabil cândva în locul podului suspinelor, vom trece prin podul bucuriei, fericirii ca suflete în-tărite.

Homo Hungarus.

Acest articol a fost redactat de mine în limba maghiară și publicat în ziarul "Szilágyoság" la 26 Aprilie 1935, semnătura "Homo Hungarus" este pseudonimul meu. Traducerea a fost făcută de mine și corespunde în totul cu originalul.

București, la 21 Martie 1953.

M. Szilágyos

13

Material din care rezultă atitudinea
oportunistă a lui SOLIMOS IVAN in anii
1945 și 1946.
